

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 132 340/98-005006
Signatura: bm4ns201

Inspektorát č 13
Okresní pracoviště Olomouc

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Zvláštní škola Kojetín, Sladovní 529, 752 01 Kojetín

IZO: 102 608 679

Ředitel školy / zařízení: Bohumil Indrák

Zřizovatel: Školský úřad Přerov

Příslušný školský úřad: ŠÚ Přerov

Termín inspekce: 22. - 24. 9. 1998

Inspektoři: Mgr. Vojtěch Chromeček

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, výroční zpráva o činnosti školy 1997/98, vnitřní řád školy, rozvrhy hodin jednotlivých tříd, dokumentace školní družiny, plán výchovného poradce, záznamy ze schůzí pedagogické rady, plán práce školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola je umístěna v přízemním objektu z dřevotřískových panelů (majetek MěÚ Kojetín). Jeho využívání pro potřeby školy je z hlediska hygienické nezávadnosti podmíněno pravidelnou neutralizací formaldehydu čpavkováním. Prostory budovy jsou v současné době maximálně využity. Vzhledem k omezenému počtu učeben je jedna třída umístěna na elokovaném pracovišti v Uhřetěbích. Tato skutečnost klade zvýšené nároky při řízení školy a i přes poměrně nízké náklady zatěžuje její rozpočet. Z tohoto důvodu je třeba přivítat jednání o změně objektu v souvislosti s uvolněnou budovou po ISS Kojetín a doporučit jeho kladné vyřízení ve prospěch zvláštní školy.

Učebny s výjimkou jedné (I. třída) jsou poměrně prostorné, neumožňují však ve třídách nižších ročníků zřízení odpočinkových koutů. Jsou vybaveny standardními

žakovskými stolky a židličkami s rozdílnou výškou a spíše starším nábytkem. Školní družina nemá vlastní prostory.

Vybavení učebními pomůckami je hodnoceno vyučujícími jako dostatečné. Fond učebnic je průběžně obnovován a doplňován, vyučující mají v některých předmětech možnost výběru učebnic od různých autorů. Žakovská i učitelská knihovna je zřízena, literární fond je v rámci finančních možností školy rozšiřován.

Výpočetní technika slouží především pro potřeby pedagogických pracovníků, částečně je využívána i pro výuku.

Zázemí pro vyučující (sborovna) je poměrně stísněné, chybí větší skladovací prostory a místnost pro výchovného poradce.

Škola nemá vlastní tělocvičnu, v měsících říjen - duben si pronajímá tělocvičnu v rozsahu 2 hodin denně pro výuku tělesné výchovy a 2 hodin týdně pro zájmovou činnost. V tomto období využívá i prostory chodby (1 hodina týdně). V případě příznivého počasí probíhá výuka v areálu školy (hřiště, doskočiště, asfaltová plocha, průlezky), který pro tento účel vyhovuje.

Materiálně-technické podmínky pro pracovní vyučování umožňují plnit učební osnovy tohoto předmětu ve všech jeho složkách. Dílny jsou vybaveny základním nářadím a nástroji, počet pracovních míst odpovídá počtu žáků ve skupinách. Některé nářadí je třeba obměnit. K dispozici je i sklad materiálu. Méně vhodné je umístění strojních zařízení přímo v dílně, vynucené omezenými prostorovými možnostmi školy. K domácím pracím slouží cvičná kuchyň vybavená základními i moderními kuchyňskými přístroji a potřebami. Škola má vlastní pozemek s okrasnou, ovocnářskou a zelinářskou částí.

Šatny a sociální zařízení odpovídají potřebám a počtu žáků ve škole. Celkové prostřední školy působí esteticky upraveně a čistě.

Ve vztahu ke vzdělávacímu programu jsou prostorové podmínky školy hodnoceny pouze jako průměrné, celková úroveň vybavení jako spíše nadprůměrná.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Plánovaná kapacita školy, stanovená rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, je mírně překročena. Za posledních pět let je celkový počet žáků školy poměrně stabilní. Počty žáků v některých třídách (III., V., VI.) a ve školní družině překračují stanovené maximální počty. Udělení výjimky ředitelem školy bylo doloženo.

Délka přestávek i vyučovacích hodin byla v průběhu inspekce upravena tak, aby odpovídala platným předpisům. Souhlas s odlišným počtem hodin v jednom celku než stanoví § 9 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách, byl ředitelem školy projednán se zřizovatelem.

Rozvrh hodin skladbou předmětů v průběhu týdne vcelku odpovídá psychohygienickým zásadám pro jeho sestavení. Doporučení k některým drobnějším změnám v rozvrhu hodin bylo vedením školy akceptováno.

Z hlediska duševní hygieny žáků lze pozitivně hodnotit využívání pobytu žáků v průběhu hlavní přestávky na chodbách školy s možností hry stolního tenisu, diskotéky a drobných her. Za příznivého počasí je využíván i pobyt mimo budovu školy.

Pracovní prostředí zaměstnanců je i přes určitou prostorovou stísněnost vyhovující a působí dobrým estetickým dojmem. K výzdobě učeben a chodeb je využito především výtvarných prací žáků a výrobků z hodin pracovního vyučování.

Pitný režim škola neorganizuje, ponechává jej na žácích a jejich rodičích. Vedení školy bylo doporučeno věnovat této problematice pozornost.

Psychohygienické podmínky školy jsou na průměrné úrovni.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Kvalita vyučování byla sledována formou hospitací, a to v matematice a pracovním vyučování.

Matematika (VI. třída)

Cíl hodiny byl splněn. Vyučující opakovala s žáky část geometrického učiva z předchozího ročníku. Vhodně střídala přímou a samostatnou práci, názor byl využit účelně a v dostatečné míře. Chyběla výraznější diferenciací úkolů. V závěru hodiny vyučující motivujícím způsobem zhodnotila dovednosti žáků.

Hodina byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Matematika (VIII. třída)

Po úvodní prověrce znalostí žáků bylo procvičováno a opakováno učivo z předchozího ročníku. Práce byla zaměřena na praktické využití znalostí odhadu matematických operací. Převažovala samostatná práce žáků, úkoly byly diferencovány co do množství i obtížnosti podle schopností žáků. Vyučující respektovala jejich individuální pracovní tempo, prováděla průběžnou kontrolu a motivujícím způsobem jejich práci hodnotila a klasifikovala.

Hodina byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Matematika (IX. třída, 8. a 9. ročník)

Vyučující vhodně střídala přímou a samostatnou práci žáků v odděleních. Diferencovala úkoly podle jejich schopností. Se slabšími žáky pracovala více přímo, schopnější žáci byli pověřováni náročnějšími úkoly. Vzhledem k nedostatečným znalostem některých žáků z opakovaného učiva (převod jednotek, zlomky) bude nutno se k tomuto učivu opětovně vrátit za většího využití názoru.

Hodina byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Pracovní vyučování (IV. třída)

Stanovený cíl hodiny byl splněn, vyučující účelně organizovala práci, využila frontálního řízení při respektování individuálního pracovního tempa žáků. Pro zručnější měla připravenou doplňující práci. Motivujícím způsobem průběžně výkon žáků hodnotila. V hodině byly uplatněny mezipředmětové vztahy.

Pracovní vyučování (VII. B)

Metodická stavba hodiny odpovídala zvolenému cíli. Vyučující využil po velmi podrobné instruktáži samostatnou individuální práci žáků se společným námětem. Pro názornost použil technického nákresu i polotovaru. Dbal na dodržování bezpečnosti při práci žáků, kterou průběžně sledoval a motivujícím způsobem hodnotil. Žáci pracovali se zájmem, většina jich zvládala základní pracovní operace s používanými nástroji.

Vzhledem k dobré připravenosti byly obě hodiny hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Vyučující vhodně volili metody a formy práce, všichni byli na výuku dobře připraveni. Ze strany vyučujících byl patrný pěkný vztah k žákům, značná pozornost byla věnována

vystupování žáků, úpravě jejich písemných projevů. Při výuce bylo dbáno na vytížení a zapojení všech žáků třídy. Individuální přístup byl uplatňován zvýšenou pozorností a pomocí slabším žákům i diferenciací úkolů. Aktivita žáků v hodinách byla na dobré úrovni, hodnocení jejich výkonu bylo motivující. Méně se vyučující zaměřovali na zadávání domácích úkolů.

Ke sledování dosažené úrovně znalostí žáků v předmětech matematika a český jazyk jsou vedením školy využívány vlastní evaluační nástroje. S vyhodnocením jsou vyučující seznamováni na poradách.

Na základě provedených hospitací hodnotí ČŠI kvalitu vyučování jako spíše nadprůměrnou.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Základní pravidla chování stanovuje vnitřní řád školy, který je zpracován se znalostí problematiky. Případná omezení žáků souvisí s jejich bezpečností a ochranou zdraví. Vedení školy bylo doporučeno posílit v tomto řádu práva žáků.

Snahou celého pedagogického kolektivu je nejen řešit kázeňské problémy žáků, ale především jim předcházet. Cílem je vytvoření co nejširšího prostoru k rozvoji osobnosti každého žáka, důraz je kladen především na mravní výchovu, slušnost, toleranci a rozvoj praktických dovedností, v souladu se vzdělávacím programem školy.

V tomto směru se podařilo navázat úzkou spoluprací s mnohými rodiči, vytvořit ve škole klidné, příjemné prostředí s harmonickými vztahy mezi vedením školy, vyučujícími i žáky a především bohatou nabídku nepovinných předmětů a zájmové činnosti, kterou využívá více jak 75% žáků. Běžné jsou návštěvy třídních učitelů, výchovné poradkyně a vedení školy v rodinách, které se školou nedostatečně spolupracují. V rámci sekundární prevence vyučující důsledně sledují neomluvenou účast žáků na vyučování. Důraz je kladen především na včasnost zachycení. Závažnější přestupky v chování pak řeší ve výchovné komisi na škole, popřípadě ve spolupráci se státními institucemi. Využívají všech možností daných klasifikačním řádem školy včetně udělování opatření k posílení kázně.

Situaci v tomto směru znázorňuje tabulka (školní rok 1997/98):

Ročník	Důtka třídního učitele	Důtka ředitele školy	Udělení 2. stupně z chování	Udělení 3. stupně z chování
1. - 9.	12	10	12	3

Nejčastější problémy, které je škola nucena řešit, jsou neomluvená absence, nevhodné chování a neplnění školních povinností žáků.

Škola reaguje na specifické podmínky, více jako polovina žáků školy jsou žáci romského původu. Vedení školy vyšlo vstříc požadavku MO ROI v Kojetíně a požádalo ŠÚ v Přerově o souhlas se zřízením přípravné třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí při zvláštní škole. Souhlas byl udělen, avšak pro malý počet uchazečů třída zatím nebyla zřízena.

Kolektiv školy se snaží vytvářet co nejlepší podmínky k pozitivnímu rozvoji osobnosti žáků. V rámci předcházení výskytu negativních jevů se zaměřuje především na primární prevenci. Působení pedagogického kolektivu v tomto smyslu lze hodnotit jako nadprůměrné.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovného poradce zastává učitelka s dlouholetou praxí a osobnostními předpoklady (vlastní zájem, zkušenosti, obětavost). Kvalifikační studium neabsolvovala. Vzdělávacích akcí pro výchovné poradce se účastní. Ze strany vedení školy má vytvořeny dobré podmínky pro svou činnost.

Ve své činnosti vychází z úkolů stanovených ředitelem školy a vlastního plánu práce. Zaměřuje se především na řešení výchovných problémů žáků, jejich vhodnou profesionální orientaci a koordinační činnost třídních učitelů. Iniciuje psychologická vyšetření žáků a zabezpečuje podklady pro úřední jednání. Úzce spolupracuje s vedením školy, rodiči a institucemi jako je úřad práce, orgány péče o dítě, pedagogicko-psychologická poradna, policie apod. Spolupráce je funkční a z hlediska sekundární prevence negativních jevů přínosná.

Zvýšenou pozornost věnuje žákům s dalším zdravotním postižením, metodicky a organizačně pomáhá zajišťovat vhodné podmínky pro jejich vzdělávání.

Vede evidenci problémových žáků a žáků končících povinnou školní docházkou, podle potřeby svolává výchovnou komisi a účastní se jejího jednání. Na úseku volby povolání žáků zabezpečuje pro ně i jejich rodiče potřebné informace. Je v kontaktu s výchovnými poradci odborných učilišť, zajišťuje besedy, exkurze, sleduje a shromažďuje informace o prospěchu a chování bývalých žáků na těchto školách. Soustřeďuje osobní dokumentaci žáků. Současně je pověřena i koordinací na úseku prevence návykových látek.

Výchovné poradenství je v podmínkách školy funkční. I když výchovná poradkyně nesplňuje kvalifikační předpoklady pro výkon této funkce, je úroveň výchovného poradenství hodnocena jako spíše nadprůměrná.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

Další aktivity školy velmi úzce souvisí s jejím vzdělávacím programem. Směřují k podchycení zájmů žáků, jejich vhodné volbě povolání, k rozšíření a prohloubení poznatků získaných při výuce a přispívají k účelnému využívání jejich volného času. Jsou zaměřeny především do oblasti tělovýchovné a kulturní. Napomáhají také zvyšovat sebevědomí žáků, hrají velkou roli při rehabilitaci a kompenzaci jejich zdravotního postižení. Úspěšné žáky škola odměňuje věcnými cenami a pochvalami.

Součástí aktivit je i veřejně prospěšná práce.

Tyto aktivity vedou k vytváření pocitu sounáležitosti žáků se školou a přispívají k prezentaci dobré práce školy na veřejnosti. Úspěchy školy jsou zveřejňovány také v místním tisku.

Další aktivity školy přesahují běžný rámec, celkově je lze hodnotit jako nadprůměrné.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Škola sdružuje školní družinu (ŠD) s plánovanou kapacitou 12 žáků. Činnost pouze jednoho oddělení, v němž jsou zařazeni žáci 1. - 4. ročníku, zajišťuje vychovatelka s úvazkem 0,75.

Pro přihlášené žáky je zabezpečen ranní i odpolední provoz. Školní družina nemá vlastní místnost, pro svou činnost využívá učebnu I. třídy, která je spojena s malým kabinetem. Tato učebna je však vzhledem k počtu zapsaných žáků prostorově nevyhovující. Materiálně-technické vybavení školní družiny je na dobré úrovni.

Ke dni inspekce bylo v přehledu výchovně-vzdělávací práce ŠD zapsáno celkem 12 žáků. Tento počet je v rozporu s předloženými zápisními lístky (pouze 6), které nejsou ani podepsány zákonnými zástupci žáků a chybí v nich i údaje o příchodu a odchodu žáků. Došlo k porušení § 9 odst. 1a) vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, a to ve vedení povinné dokumentace.

Vzhledem k tomu, že ve dnech inspekce byla vychovatelka ŠD v pracovní neschopnosti a provoz byl zabezpečen zastupováním vyučujícími, nelze objektivně činnost školní družiny zhodnotit.

ZÁVĚRY

- Materiálně-technické podmínky školy umožňují plnit vzdělávací program v plném rozsahu.
- V oblasti dodržování psychohygienických podmínek nebyly inspekcí zjištěny vážnější nedostatky.
- Pedagogický kolektiv vytváří příznivé podmínky pro všestranný rozvoj žáků. Aktivity školy v tomto směru přesahují běžnou úroveň.
- Kvalita výuky je na základě provedených hospitací hodnocena jako spíše nadprůměrná.
- Úkoly výchovného poradenství jsou plněny.
- Ve vedení dokumentace školní družiny byly shledány nedostatky.

Podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti školy hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrné.

Doporučení:

- Zvážit možnost výuky podle Alternativního vzdělávacího programu zvláštní školy pro žáky romského etnika.
- V případě zvýšení zájmu zřídit přípravnou třídu pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.
- Odstranit dílčí nedostatky zjištěné inspekcí.

V Olomouci dne 1. 10. 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Vojtěch Chromeček, v. r.

Přílohy: protokol čj. 132 341/98-005006

Inspekční zprávu jsem převzal dne .....5. 10. 1998 .....

razítko

Podpis ředitele školy ... Bohumil Indrák, v. r. ...

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu

inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	20. 10. 1998	132 401/98
Školský úřad:	20. 10. 1998	132 401/98

Vysvětlivky k výsledkům činnosti školní inspekce, konané ve dnech 22. - 24. 9. 1998 - čj. 214/98